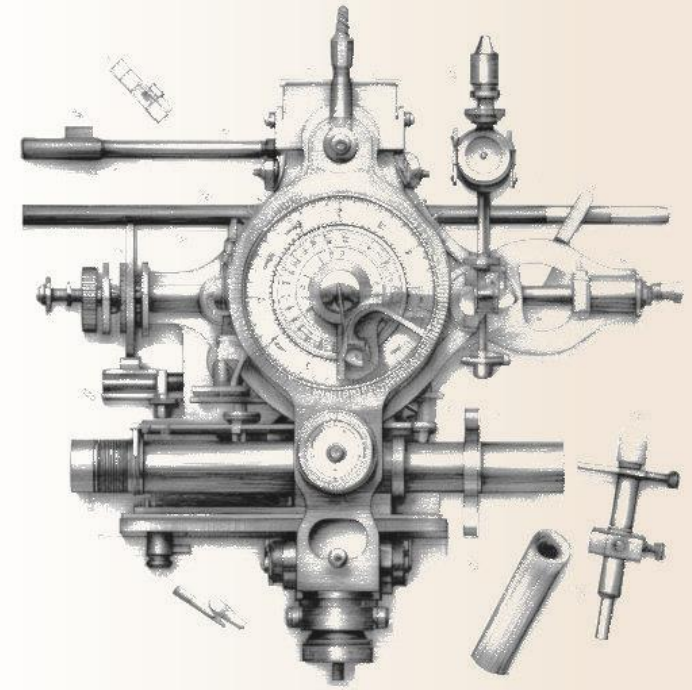

INSPEKCJA GEODEZYJNA
I KARTOGRAFICZNA
tel. 32 20 77 417
wingik@katowice.uw.gov.pl
<https://wingik.slask.eu/>

XLI
INFO-OŚRODEK
VI 2023

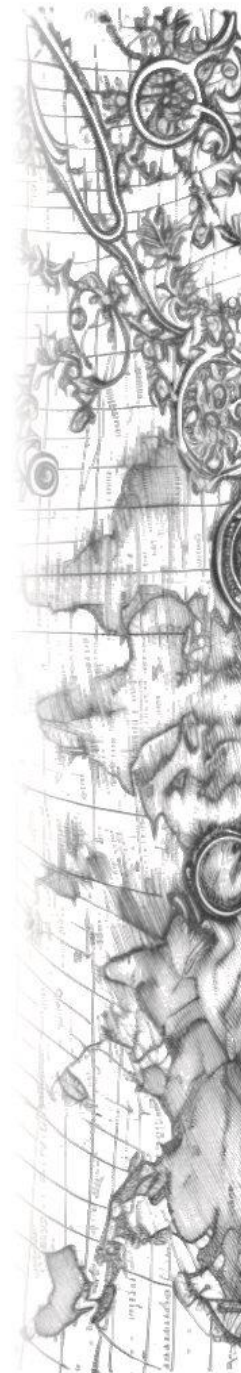
GLEBOZNAWCZA KLASYFIKACJA GRUNTÓW

Ustroń 21-23 czerwca 2023 r.

GLEBOZNAWCZA KLASYFIKACJA GRUNTÓW

WSTĘP

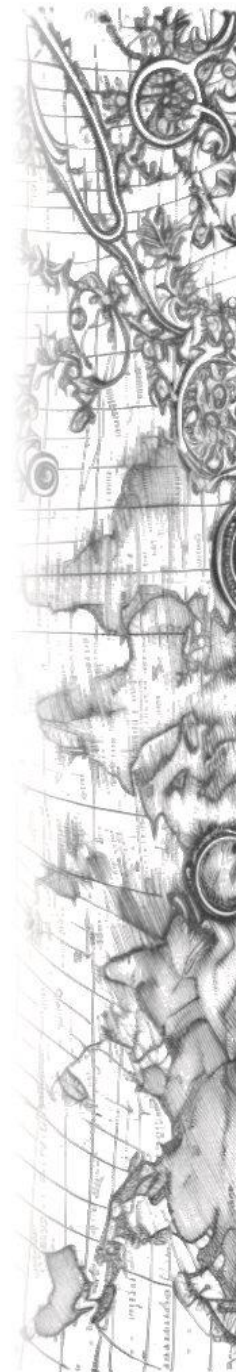
KONTROLA NIK (GŁÓWNE ZARZUTY)

- Kontrola wykazała, że działania starostów nie zapewniły prawidłowego wykonywania gleboznawczej klasyfikacji gruntów w latach 2017-2022, a Ich nadzór nad prowadzeniem postępowań był niewystarczający.
- Większość (75%) starostw objętych kontrolą działało w sposób nietransparentny, ponieważ nie określiło i nie podało do publicznej wiadomości wymogów, jakie musi spełniać kandydat na klasyfikatora. Określenie wymagań w stosunku do osób przeprowadzających czynności klasyfikacyjne jest niezbędne dla zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego opinii wydawanych przez klasyfikatorów.
- Skontrolowani starostowie nierzetelnie nadzorowali postępowania klasyfikacyjne, ponieważ w 73% zbadanych postępowaniach dotyczących gleboznawczej klasyfikacji gruntów stwierdzono nieprawidłowości. Szczególną uwagę zwraca fakt, iż aż w 79% operatów klasyfikacyjnych, zweryfikowanych w terenie przez NIK z udziałem biegłych i specjalistów, zawarto dane niezgodne ze stanem faktycznym.

ILOŚĆ POSTĘPOWAŃ DOT. GKG W LATACH 2020 – 2023 WOJ. ŚLĄSKIE

Ilość postępowań w latach 2020 - 2023			
I instancja		II instancja	
Na wniosek	Z urzędu	Odwołania	Inne
613	74	8	3 – stwierdzenie nieważności z urzędu

AKTUALIZACJI DANYCH W ZAKRESIE ZASIĘGU UŻYTKÓW GRUNTOWYCH, A POSTĘPOWANIE W ZAKRESIE GLEBOZNAWCZEJ KLASYFIKACJI GRUNTÓW.

- **Kontur użytku gruntowego** - ciągły obszar gruntu w granicach obrębu ewidencyjnego, wyodrębniony ze względu **na faktyczny sposób użytkowania lub zagospodarowania**, lub obszar uznany na mocy innych przepisów za użytek ekologiczny.
- **Kontur klasyfikacyjny** - ciągły obszar gruntu, wyodrębniony **w wyniku gleboznawczej klasyfikacji gruntów**, który obejmuje grunty zaliczane do tej samej klasy bonitacyjnej.

UŻYTKI GRUNTOWE

Ustawa Prawo geodezyjne

Art. 20.

I. Ewidencja gruntów i budynków obejmuje informacje dotyczące:

1) gruntów - ich położenia, granic, powierzchni, **rodzajów użytków gruntowych oraz ich klas bonitacyjnych, (...).**

Rozporządzenie w sprawie ewidencji

§ 11. Ewidencja obejmuje dane dotyczące:

2) użytków gruntowych;

3) klas bonitacyjnych;

§ 10

Zaliczanie gruntów do poszczególnych użytków gruntowych określa załącznik nr I do rozporządzenia.

GLEBOZNAWCZA KLASYFIKACJA GRUNTÓW

Ustawa Prawo geodezyjne

Art. 2.

12) gleboznawczej klasyfikacji gruntów - rozumie się przez to podział gleb na klasy bonitacyjne ze względu na ich jakość produkcyjną, ustaloną na podstawie cech genetycznych gleb.

Art. 20.

3. Grunty rolne i leśne obejmuje się gleboznawczą klasyfikacją gruntów, przeprowadzaną w sposób jednolity dla całego kraju, na podstawie urzędowej tabeli klas gruntów.

3b. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, z wyjątkiem gruntów leśnych o powierzchni do 10 ha znajdujących się w enklawach i półenklawach wśród gruntów o innej formie własności.

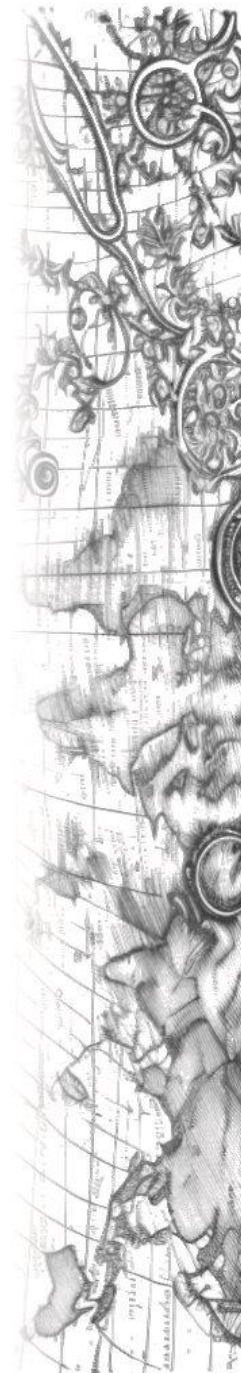
Rozporządzenie e.g.i b.

§ 2 Urzędową tabelę klas gruntów określa załącznik do rozporządzenia.

**WYROK
NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
Z DNIA 30 WRZEŚNIA 2020 R.
I OSK 723/20**

Postępowania w sprawie aktualizacji danych w zakresie zasięgu użytków gruntowych nie można utożsamiać z postępowaniem w zakresie gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Rozróżnienie pomiędzy obydwoma postępowaniami wynika z treści przepisów zawartych w art. 22 ust. 1 ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne, z § 66, 67, 68 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków oraz z przepisów rozporządzenia w sprawie klasyfikacji gruntów. Dane ewidencyjne dotyczące rodzajów użytków gruntowych oraz dane ewidencyjne dotyczące klas gleboznawczych to dwie różne kategorie danych, których sposób pozyskania odbywa się na podstawie niejednakowych przepisów prawa, podczas odmiennych procedur, w oparciu o inne przesłanki.

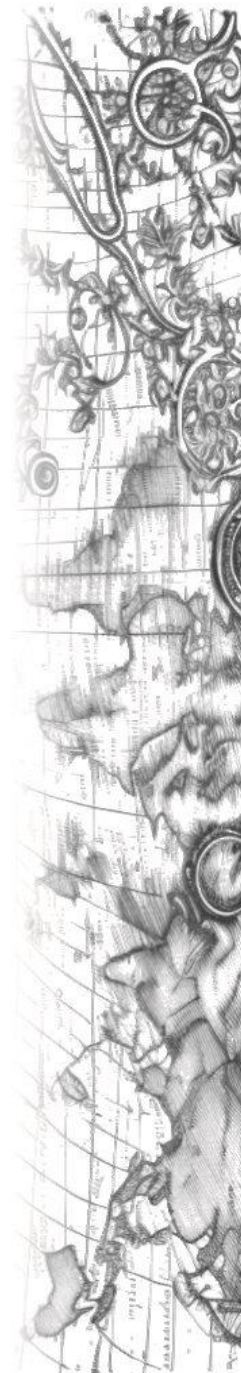

**WYROK
NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
Z DNIA 4 MARCA 2022 R.
I OSK 971/21**

W ramach prowadzonego postępowania w przedmiocie gleboznawczej klasyfikacji gruntów nie jest dopuszczalna zmiana rodzaju użytku gruntowego.

Inaczej ujmując, postępowanie, którego przedmiotem ma być zmiana dotychczasowej gleboznawczej klasyfikacji gruntu danego użytku może dotyczyć wyłącznie zmiany klasy bonitacyjnej gruntu tego użytku. Natomiast fakt, że w postępowaniu dotyczącym gleboznawczej klasyfikacji gruntów ustalono także rodzaje użytków gruntowych nie powoduje automatycznie, że decyzja kończąca to postępowanie powinna orzekać również o zaliczeniu gruntu do poszczególnych rodzajów użytków gruntowych.

**DECYZJA G GK 24 LISTOPADA 2022 R.
UTRZYMUJĄCA W MOCY DECYZJĘ ŚWINGIK**

Jak jest podkreślane w orzecznictwie sądów administracyjnych **dane ewidencyjne dotyczące rodzajów użytków gruntowych oraz dane ewidencyjne dotyczące klas gleboznawczych, to dwa różne rodzaje danych**, których sposób pozyskiwania odbywa się na podstawie różnych przepisów prawa i w oparciu o różne procedury, jak również to, że **najpierw ustala się rodzaj użytku a następnie klasę bonitacyjną gruntu ustalonego użytku.**

